

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในหัวข้อ “ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล” โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อดังกล่าวมาประมวล และกำหนดรายละเอียดและวิธีการวิจัยไว้ ดังนี้

1. หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Unit of Analysis)

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นปัจเจกบุคคล (Individual Unit) คือ กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 (ปัจจุบัน)

2. ประชากร (Population)

ประชากรเป้าหมาย คือ กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่แทนกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชุดเดิม ที่ครบวาระในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งมีทั้งหมด 35 แห่งๆ ละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 105 คน โดยศึกษาทุกคน ประกอบด้วย

อำเภอเมืองปทุมธานี จำนวน 11 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางชะแยง
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดี
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพูน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวนพริกไทย
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกระแซง
- องค์การบริหารส่วนตำบลหลักหก

อำเภอสามโคก จำนวน 2 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง
- องค์การบริหารส่วนตำบลสามโคก

อำเภอลาดหลุมแก้ว จำนวน 4 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง
- องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้
- องค์การบริหารส่วนตำบลคูขวาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลระแหง

อำเภอคลองหลวง จำนวน 4 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก

อำเภอธัญบุรี จำนวน 1 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ

อำเภอลำลูกกา จำนวน 6 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลคูคต
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทองหลาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลลาดสวาย
- องค์การบริหารส่วนตำบลลำลูกกา
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห

อำเภอหนองเสือ จำนวน 7 แห่ง คือ

- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบอน
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาสาม
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวัง
- องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาครุ
- องค์การบริหารส่วนตำบลนพรัตน์

สาเหตุที่เลือกศึกษาประชากรกลุ่มนี้ เนื่องจาก

1. ในปี พ.ศ.2542 จังหวัดปทุมธานี มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแทนตำแหน่งที่ครบวาระมากกว่าทุกจังหวัด คือ มีมากถึง 35 แห่ง ทำให้มีจำนวนประชากรมากเพียงพอที่จะทำการศึกษา

2. กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ เพิ่งได้รับการเลือกตั้งเข้ามาใหม่ๆ ผู้วิจัยจึงต้องการจะทราบว่า บุคคลเหล่านี้ จะมีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด

3. จังหวัดปทุมธานีอยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร พื้นที่มีลักษณะเป็นชุมชนเมือง มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองใกล้เคียงกันเกือบทุกพื้นที่ และโดยภาพรวม น่าจะมีความเจริญสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดตามภาคต่างๆ ปกครองตนเองในรูปองค์การบริหารส่วนตำบลมาแล้ว 1 สมัย รวม 4 ปี

คนในจังหวัดนี้ มีชีวิตความเป็นอยู่ และสภาพปัญหาใกล้เคียงกับคนที่อยู่ในเมือง
พื้นที่นี้จึงเหมาะต่อการทำวิจัย

4. ผู้วิจัยสามารถเดินทางไปทำการศึกษาในพื้นที่นี้ได้สะดวก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสร้างขึ้นจากการศึกษา
แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามบางส่วน นำของผู้
วิจัยท่านอื่นๆ มาดัดแปลง เพื่อให้เหมาะสมกับประชากรที่จะศึกษา ประกอบด้วย
เนื้อหา รวม 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ขององค์การ
บริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกรรมการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) การศึกษา
- 3) รายได้

- 4) การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม
- 5) ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 6) ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ตัวแปรตาม(Dependent Variable) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

5. การวัดตัวแปร

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) เพศ หมายถึง ความเป็นชายหรือหญิงตามธรรมชาติ

การที่กำหนดให้เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่ใช้ในการศึกษา เป็นเพราะ ในปัจจุบัน เพศหญิงได้เข้ามามีบทบาทในทางเศรษฐกิจและสังคม ใกล้เคียงกับเพศชาย โดยจะสังเกตได้จากสถานที่ทำงานต่างๆ จะมีเพศหญิงเข้าทำงานจำนวน ใกล้เคียงกับเพศชาย สถานศึกษาต่างๆ ก็เช่นกัน จะมีนักศึกษาหญิงเข้ารับการศึกษามากๆ กับนักศึกษาชาย เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการจะทราบว่า ปัจจุบัน เพศหญิง มีความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล มากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเพศชาย

- 2) อายุ หมายถึง ระยะเวลาของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละคนที่ยังมีชีวิตอยู่ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ตั้งแต่ 25 ปี - 35 ปี

ช่วงที่ 2 เกิน 35 ปี - 45 ปี

ช่วงที่ 3 เกิน 45 ปี - 55 ปี

ช่วงที่ 4 เกิน 55 ปี ขึ้นไป

การที่กำหนดอายุต่ำสุด ตั้งแต่ 25 ปี นั้น เพราะตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ 2 พ.ศ. 2538 กำหนดให้ผู้ที่จะมีสมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ ในวันเลือกตั้ง และการกำหนดอายุในแต่ละช่วงไว้ 10 ปี นั้น เพราะช่วงวัยดังกล่าว ถือว่า เป็นวัยที่ไม่ห่างกันมากนัก จัดอยู่ในสมัยเดียวกัน และสามารถรับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ใกล้เคียงกัน

การที่กำหนดอายุเป็นตัวแปรหนึ่งในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ช่วงนั้น เนื่องจากผู้วิจัยต้องการจะทราบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุในแต่ละช่วงแตกต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3) การศึกษา หมายถึงระดับการศึกษาของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามระบบการศึกษาของรัฐ หรือที่รัฐเทียบเท่า ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐได้มีการปรับปรุงการศึกษาในระดับต่างๆ หลายครั้ง แต่โดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 คือ ประถมศึกษา เป็นการศึกษากภาคบังคับ อาจจะเป็น ป. 4 หรือ ป. 6 ก็ได้ ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่แต่ละคนเข้ารับการศึกษา

ระดับที่ 2 คือ มัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับที่ 3 คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งผู้ที่เรียนสายอาชีพชั้นต้น

ระดับที่ 4 คือ สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งผู้ที่เรียนสายอาชีพชั้นสูง

การที่กำหนดให้ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งในการวิจัย เนื่องจาก การศึกษาอาจมีผลต่อความรู้ ความคิด ความอ่านของบุคคล ผลงานวิจัยหลาย เรื่องที่ผ่านมา พบว่า การศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับความรู้ในเรื่องต่างๆ ของแต่ละ คน และการกำหนดระดับการศึกษาออกเป็น 4 ระดับ เนื่องจากต้องการเปรียบเทียบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้เกี่ยวกับ ประชาธิปไตยของประชากรที่ทำการศึกษาหรือไม่ อย่างไร

4) รายได้ หมายถึง จำนวนทรัพย์สินที่ได้รับทั้งหมดเฉลี่ยในแต่ละปี คิดมูลค่าเป็นเงินไทย

สาเหตุที่กำหนดให้รายได้ เป็นตัวแปรหนึ่งในการวิจัย เนื่องจากผล การวิจัยในเรื่องอื่น ๆ ที่ผ่านมา พบว่า รายได้มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ใน หลายด้าน เช่น ด้านความคิด วิธีการดำรงชีวิต เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการ จะทราบว่า ระดับรายได้ จะเป็นตัวแปรหนึ่ง ที่มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับ ประชาธิปไตยของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ โดยนำราย ใต้ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละคน มาแบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ไม่เกิน 20,000 บาท

ช่วงที่ 2 ตั้งแต่ 20,001-40,000 บาท

ช่วงที่ 3 ตั้งแต่ 40,001-60,000 บาท

ช่วงที่ 4 ตั้งแต่ 60,001 บาท ขึ้นไป

การที่กำหนดให้รายได้ในช่วงที่ 1 ไม่เกิน 20,000 บาท/ปี เพราะ เป็นรายได้ขั้นต่ำที่กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดปทุมธานี ที่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ทำการศึกษาในครั้งนี้พึงมี เนื่องจาก ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย เงินค่าตอบแทนประธานกรรมการบริหาร สมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรรม

การบริหาร และ เลขานุการคณะกรรมการบริหาร พ.ศ. 2538 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กำหนดให้บุคคลเหล่านี้ได้รับค่าตอบแทน เดือนละ 1,500-2,500 บาท ซึ่ง เมื่อนำมาคิด เป็นรายได้เฉลี่ยต่อปีแล้วจะมีรายได้ต่ำกว่าอยู่ในช่วงที่กำหนดนี้

ส่วนการกำหนดให้รายได้แบ่งออกเป็น 4 ช่วงนั้น เพราะ จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ที่เจริญ มีลักษณะ เป็นชุมชนเมือง ประชาชนในพื้นที่นี้ อาจมีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย จึงอาจส่งผลให้กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละคน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษามีแนวโน้มที่จะมีรายได้จากการประกอบอาชีพด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากที่ได้รับรายได้จากค่าตอบแทน ทำให้บุคคลเหล่านี้มีรายได้ที่ต่างกันออกไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยต้องการจะหาความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของรายได้ที่แบ่งไว้นี้ กับระดับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของประชากรเป้าหมายที่ทำการศึกษาด้วย

5) การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม หมายถึง การที่กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเคยเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นสาธารณประโยชน์กับกลุ่มทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือหลายกลุ่ม โดยสมัครใจ ซึ่งกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ อาจเกิดจากความต้องการของประชาชนในชุมชนนั้น ร่วมกันจัดตั้งขึ้นเอง หรือเกิดการรวมกลุ่มโดยทางราชการมีส่วนร่วมจัดตั้งด้วยก็ได้ และไม่ได้จัดตั้งขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองแต่อย่างใด กลุ่มต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน(ทสปช.) ไทยอาสาป้องกันชาติ(ทสปช.) อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง(อพป.) กองหนุนเพื่อความมั่นคงของชาติ(กนช.) อาสารักษาดินแดน(อส.) เป็นต้น

การที่กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเคยเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การพัฒนา การรักษาความสงบเรียบร้อย การสงเคราะห์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น น่าจะทำให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกอื่น ๆ อยู่เสมอ และยังเข้าไปเป็น

สมาชิกกลุ่มทางสังคมมากขึ้นเท่าใด ก็น่าจะทำให้มีโอกาสได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมต่างๆ มากขึ้นเท่านั้น ซึ่งเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้เกิดความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยได้ทางหนึ่งด้วย

การที่ผู้วิจัยกำหนดให้ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม เป็นตัวแปรหนึ่งในการศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยในเรื่องต่างๆ ที่ผ่านมา พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมมากหรือน้อย มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ด้วย ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการจะทราบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนมากหรือน้อยนั้น จะมีความสัมพันธ์กับ ระดับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกลุ่มบุคคลดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมไว้ดังนี้ คือ

ระหว่าง 0-2 กลุ่ม ถือว่า เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมน้อย

ระหว่าง 3-5 กลุ่ม ถือว่า เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมปานกลาง

ตั้งแต่ 6 กลุ่มขึ้นไป ถือว่า เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมมาก

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจาก ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความจำเป็นต่อการนำไปใช้ปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และอาจส่งผลต่อแนวความคิดพื้นฐานในเรื่อง การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการปกครองในระบบประชาธิปไตย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการจะทราบว่า ระดับความรู้ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จะมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกลุ่มบุคคลดังกล่าวหรือไม่ โดยผู้วิจัย ได้แบ่ง

ระดับความรู้ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับโครงสร้าง และหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 3 ระดับ คือ น้อย ปานกลาง และมาก โดยดูจากคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีคำถามทั้งหมด 33 ข้อๆ ละ 1 คะแนน หากข้อใดตอบถูก จะได้ข้อละ 1 คะแนน หากข้อใดตอบผิด จะไม่ได้คะแนน คือเท่ากับศูนย์ และเมื่อได้ผลคะแนนรวมของแต่ละคนแล้ว จะนำมาจัดแบ่งออกเป็น 3 ช่วง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

0-11 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่น้อย

12-22 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ปานกลาง

23-33 คะแนน หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่มาก

ตอนที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย ซึ่งในเนื้อหาของระของกฎหมายนี้ ประกอบด้วย ขอบเขต โครงสร้าง อำนาจ หน้าที่ รายได้ รายจ่าย ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานนั้นกับหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ตลอดจนการควบคุมกำกับดูแลการบริหารงานขององค์กรต่างๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานนั้น ดังนั้น เนื้อหาสาระของกฎหมายฉบับนี้ จึงควรจะสอดคล้องกับความหมาย หลักการ และความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นตามหลักสากลด้วย นอกจากนี้ การที่กฎหมายนี้จะสามารถมีผลบังคับใช้และก่อให้เกิดผลดีตามวัตถุประสงค์หรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่กฎหมายกำหนดให้มาทำหน้าที่บริหารงานในองค์กรดังกล่าวด้วย หากกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน

ตำบลเห็นด้วยกับเนื้อหาของของกฎหมายฉบับนี้ ย่อมทำให้การดำเนินงานขององค์การเป็นไปด้วยความราบรื่น เกิดผลดีต่อส่วนรวม ในทางตรงกันข้าม หากกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของกฎหมายนี้ ย่อมทำให้การดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคและส่งผลในทางที่ไม่ดีต่อการดำเนินงานขององค์การนั้นด้วย

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการจะทราบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นด้วยกับ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างไร โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อ จะให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 3 ตัวเลือก คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย เมื่อได้คำตอบของแต่ละคนแล้ว จึงนำมาแยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนเลือกตอบว่า เห็นด้วยคนละกี่ข้อ ส่วนข้อที่เลือกตอบว่า ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย ให้ตัดออก เพราะต้องการจะทราบเฉพาะจำนวนข้อที่เห็นด้วยเท่านั้น เมื่อทราบจำนวนข้อที่เห็นด้วยของแต่ละคนแล้ว จึงนำจำนวนข้อที่แต่ละคนตอบว่าเห็นด้วย มาแบ่งระดับความเห็นด้วยกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอีกครั้งหนึ่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

เห็นด้วย 0-3 ข้อ ถือว่า เห็นด้วยน้อย

เห็นด้วย 4-7 ข้อ ถือว่า เห็นด้วยปานกลาง

เห็นด้วย 8-10 ข้อ ถือว่า เห็นด้วยมาก

การที่นำเอาคะแนนของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่เห็นด้วยกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มาแบ่งออกเป็น 3 ระดับ เพื่อนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นด้วยกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงสถิติหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักการพึ่งตนเอง นอกจากนี้ ยังเป็นการแบ่งเบาภาระให้กับส่วนกลางอีกทางหนึ่งด้วย แต่การปกครองท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล จะบรรลุผลมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งย่อมมาจาก การดำเนินงานของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่ถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายให้เป็นผู้บริหารงานในองค์กรนี้ ดังนั้น หากกลุ่มบุคคลดังกล่าว มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการประชาธิปไตย และได้นำไปใช้ในการบริหารงานด้วยแล้ว ก็น่าจะทำให้การบริหารงานขององค์กรนี้ประสบความสำเร็จได้

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการจะทราบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใดเท่านั้น โดยไม่คำนึงว่า หากผลการวิจัยออกมาว่า บุคคลกลุ่มนี้ มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยแล้ว จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือไม่

ในการวัดความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยนั้น ผู้วิจัยได้นำเอาแนวความคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย โดยพิจารณาในฐานะที่เป็นอุดมการณ์ ระบบการเมือง และวิถีชีวิต มาเป็นเกณฑ์ในการออกแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดความรู้ในครั้งนี้

ในแบบสอบถามส่วนที่ว่าด้วยความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยนี้มี 16 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกทุกข้อ จะได้ 16 คะแนน หากตอบผิดข้อใด จะไม่ได้คะแนน เมื่อทราบผลคะแนนจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนแล้ว จะนำผลคะแนนที่แต่ละคนได้ มาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีคะแนนและความหมาย ดังนี้

0-5 คะแนน ถือว่า มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยน้อย

6-10 คะแนน ถือว่า มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยปานกลาง

11 คะแนนขึ้นไป ถือว่า มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยมาก

การที่ผู้วิจัยนำเอาคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนได้ มาจัดกลุ่ม เนื่องจากต้องการจะทราบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด และนำมาหาค่าความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว

6. การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามดังกล่าวไปให้เจ้าหน้าที่ของ กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับดูแล ให้คำปรึกษา ตลอดจนวางระเบียบ กฎเกณฑ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้พิจารณา และนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะในบางประเด็นให้เกิดความชัดเจนเหมาะสม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปนำเรียนอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ และพิจารณาให้อยู่ในขอบเขตของเนื้อหาของ การวิจัยด้วย และได้รับการแนะนำให้ นำแบบสอบถามดังกล่าว ไปปรับให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถจำแนกแยกแยะกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีความรู้ในแต่ละเรื่องและแต่ละระดับได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

ผู้วิจัยมิได้นำแบบสอบถามนี้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจาก

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการทำวิจัยในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเท่านั้น

2. กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ทำวิจัยกำหนด ยังไม่มีในพื้นที่อื่นๆ กล่าวคือ

2.1 ยังไม่มีการเลือกตั้ง กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง

2.2 บางพื้นที่ ที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

ตำบลแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำการเลือกตั้งกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจาก กฎหมายกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง สามารถเลือกตั้งกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลภายใน 45 วัน นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถหากกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบแบบสอบถาม

2.2 กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อื่นๆ ไม่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์และสภาพความเป็นอยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย จึงไม่เหมาะที่จะนำแบบสอบถามไปทดสอบ

3. กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยกำหนด เป็นกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาตามกฎหมายใหม่ ดังนั้น จึงไม่สามารถนำแบบสอบถามไปใช้ทดสอบกับกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่กฎหมายเก่ากำหนดให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นโดยตำแหน่งได้

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง หากไม่พบประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ประธานและกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะขอความร่วมมือให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษามาทางด้านรัฐศาสตร์หรือด้านนิติศาสตร์เป็นผู้ทอดแบบสอบถามให้แทน และรวบรวมส่งให้ผู้วิจัยอีกครั้งหนึ่ง

จากการแจกแบบสอบถาม จำนวน 105 ชุด ปรากฏว่า ได้รับกลับคืนมาจำนวน 93 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.57 ไม่ได้รับตอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดี จำนวน 2 ชุด บางคูวัด 1 ชุด คูขวาง กูคุด และสามโคก แห่งละ 3 ชุด รวมทั้งหมด 12 ชุด และใช้แบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมดเป็นตัว

อย่างในการศึกษาวิจัย

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงบรรยาย (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายเกี่ยวกับลักษณะข้อมูลทั่วไปของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย และ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยนำเสนอในรูปของค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

2. การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis) ใช้สถิติ Chi-square Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามต่างๆ เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ชื่อ SPSS (Statistical Package For Social Science) เป็นเครื่องมือในการประมวลผล